

වයඹ පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව
Provincial Department of Education - NWP

අවසාන වාර පරිත්‍යාග - 13 ශ්‍රේණිය - 2023
Third Term Test - Grade 13 - 2023

විෂාල අංකය: .....

රසායන විද්‍යාව - I

කාලය ජැය 02 දි

23' AL API [PAPERS GROUP]

- ආචාර්යීනා වගුවක් සපයා ඇත.
- සියලුම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.
- ගණක යන්ත්‍ර හා විනයට ඉඩදෙනු නොලැබේ.
- පිළිතුරු පත්‍රයේ නියමිත ස්ථානයේ ඔබේ විභාග අංකය එයන්න.
- 01 සිට 50 තොක් වූ එක් එක් ප්‍රශ්නයට (1), (2), (3), (4), (5) යන පිළිතුරු වලින් නිවැරදි හෝ ඉතාමත් ගැලපෙන පිළිතුරු නොරෝගා එය පිළිතුරු පත්‍රයේ පිටුපස දැක්වෙන උපදෙස් පරිදි (X) යොදා දත්ත්වන්න.

$$\text{සාර්ථක වායු නියතය } R = 8.314 \text{ J K}^{-1} \text{ mol}^{-1} \quad \text{ඇවශාකිරෝ නියතය } N_A = 6.022 \times 10^{23} \text{ mol}^{-1}$$

$$\text{පැලැන්ත්ගේ නියතය } h = 6.626 \times 10^{-34} \text{ J s} \quad \text{ආලෝකයේ වේගය } = 3 \times 10^8 \text{ m s}^{-1}$$

(01) පහත දී ඇති ඉලක්ට්‍රොනික සංකීර්ණ අනුරෙන් ක්‍රමක් පරමාණුක, හයිඩුරන්ටල විමෝචන වර්ණවලියේ වැඩිම ගක්නියන් නිරුපණය කරන රේඛාවට අනුරුප වේ ද?

- (1) $n=2 \longrightarrow n=1$ (2) $n=5 \longrightarrow n=3$ (3) $n=3 \longrightarrow n=2$
 (4) $n=5 \longrightarrow n=2$ (5) $n=4 \longrightarrow n=2$

(02) ක්ට්‍රෝන්ටම් අංක n, l, m , සහ m_s සම්බන්ධව පහත ප්‍රකාශ අතරින් වැරදි ප්‍රකාශය තොරන්න.

- (1) n යනු ප්‍රධාන ක්ට්‍රෝන්ටම් අංකය වන අතර එමගින් ඉලක්ට්‍රොනය පරමාණුවක් තුළ අත්තක් කරගන්නා වූ ප්‍රධාන ගක්නිමටටම අර්ථ දැක්වෙයි.
 (2) l යනු කෝරිංක ගමනා ක්ට්‍රෝන්ටම් අංකය වන අතර එමගින් ඉලක්ට්‍රොනය අයන් පරමාණුක කාක්ෂිකයේ හැඩියා අර්ථ දැක්වෙයි.
 (3) m , m_s වූම්භක ක්ට්‍රෝන්ටම් අංකය වන අතර එමගින් කාක්ෂිකයක අවකාශයේ දිගානතිය විස්තර කෙරෙයි.
 (4) m, m_s වූම්භක ක්ට්‍රෝන්ටම් අංකය වන අතර එමගින් ග්‍රුමණයට ආරෝපණයකට වූම්භක ක්ෂේත්‍රයක් නිපදවීමට හැකි බවත් එබැවින් පරමාණුක කාක්ෂිකයක ඉලක්ට්‍රොන 2 ක් පවතින බවත් ප්‍රකාශ කෙරෙයි.
 (5) ප්‍රධාන ක්ට්‍රෝන්ටම් අංකය n හි අගය වැඩිවත්ම කාක්ෂිකය වඩා විශාල වන අතර ඉලක්ට්‍රොනය නාජ්‍රිතයට දුරස්ථව ගතකරන කාලය වැඩිවෙයි.

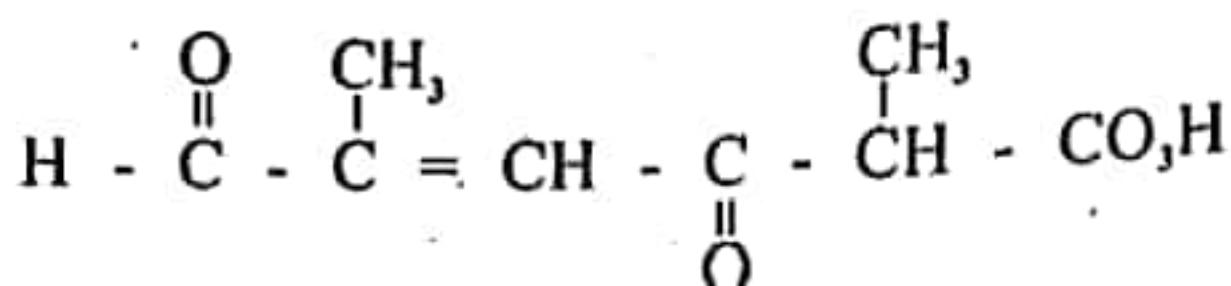
(03) N, Be, Na සහ Mg වල තුන්වන අයණිකරණ ගක්නිය ($X_{(g)}^{+} \rightarrow X_{(g)}^{+} + e$) වැඩිවන අනුපිළිවෙළ වනුයේ,

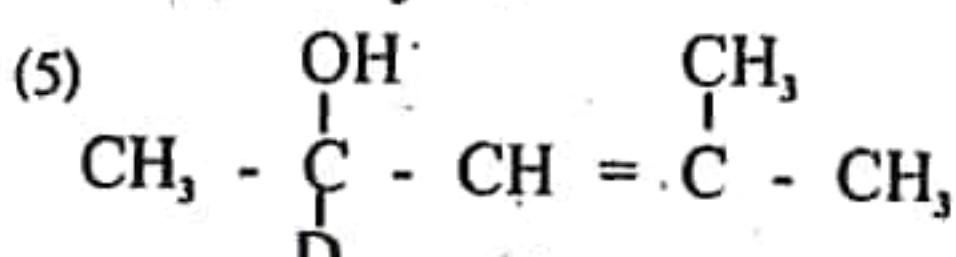
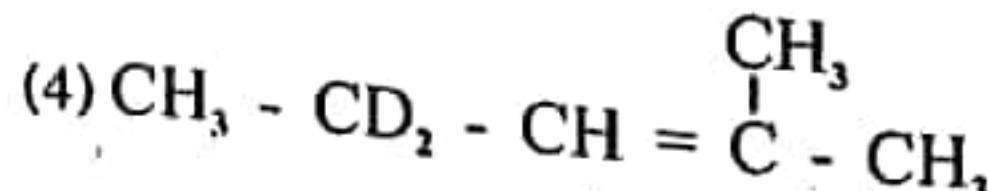
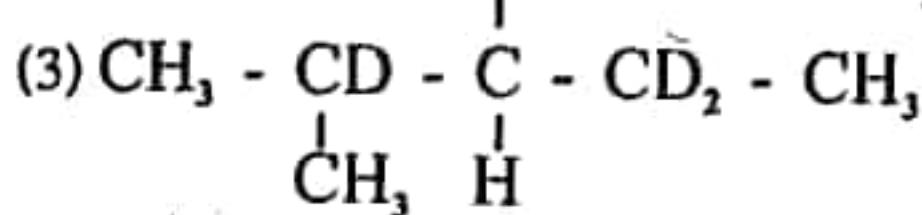
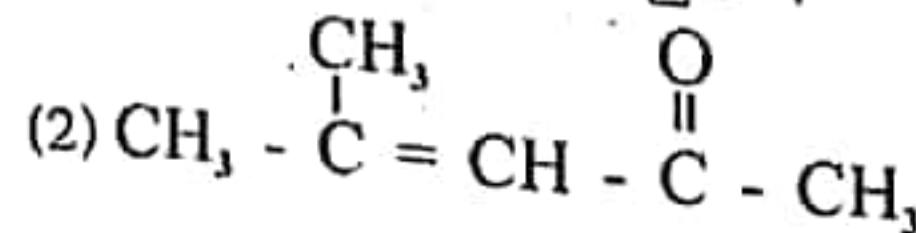
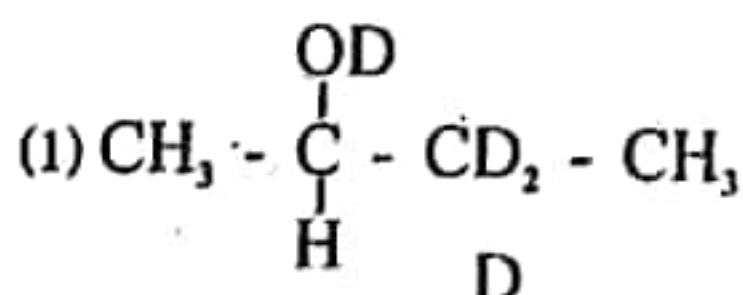
- (1) $N < Be < Na < Mg$ (2) $Mg < Na < Be < N$ (3) $N < Na < Mg < Be$
 (4) $Na < N < Be < Mg$ (5) $Mg < Be < Na < N$

(04) XeF_6, XeF_4 , සහ $XeOF_2$ හි හැඩියන් පිළිවෙළින් වනුයේ,

- (1) සමවතුරප්‍රාකාර පිරමිඩිය, රේඛිය, T හැඩිය
 (2) තලිය සමවතුරප්‍රාකාර, පිරමිඩිය, වතුස්තලිය
 (3) රේඛිය, T හැඩිය, වතුස්තලිය
 (4) අඡේතලිය, රේඛිය, තලිය ත්‍රිකෝණාකාර
 (5) අඡේතලිය, කෝරිංක, තලිය ත්‍රිකෝණාකාර

- (05) පහත දී ඇති සංයෝගයේ IUPAC නාමය කුමක් ද?

- (11) 25°C හිදී සංවෘත දාය නොවන බදුනක් කුල පහත සමනුලිතතාව ඇතිවේ.

මෙම උෂ්ණත්වයේ දී ම ඉහත සමනුලිත පද්ධතියට Ne වායුව යම් ප්‍රමාණයක් ඇතුළ කරයි. එහි දී පද්ධතිය කුල සිදු නොවේ යැයි මබ අපේක්ෂා කරනුයේ පහත ඒවායින් කුමක් ද?

- (1) බදුනේ පරිමාව වැඩිවේ.
- (2) සංසටක වල මුවල භාග අඩුවේ.
- (3) K_c හි අගය තියතා වේ.
- (4) සංසටක වල සාන්දුරු අඩු වේ.
- (5) බදුනේ මුළු පිළිනය වැඩි වේ.

- (12) $\text{A}_{(\text{aq})} + 2\text{B}_{(\text{aq})} \longrightarrow \text{C}_{(\text{aq})}$ යන මූලික ප්‍රතික්‍රියාවේ දී ඇති උෂ්ණත්වයකදී ආරම්භක සිපුතා මැනීමේ පරික්ෂණයක විස්තර පහත පරිදි වේ.

පරික්ෂණය	$[\text{A}_{(\text{aq})}] \text{ mol dm}^{-3}$	$[\text{B}_{(\text{aq})}] \text{ mol dm}^{-3}$	ආරම්භක සිපුතාව
1	0.3	0.2	R_1
2	0.4	0.1	?

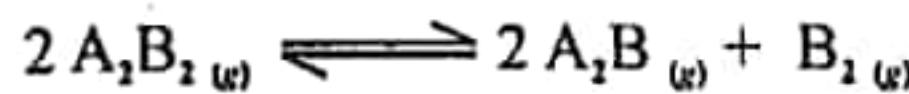
ඉහත දෙවන පරික්ෂණයේ දී C සැදුමේ ආරම්භක සිපුතාව වන්නේ,

- (1) $3R_1$
- (2) $\frac{R_1}{3}$
- (3) $4R_1$
- (4) R_1
- (5) $6R$

- (13) සංයුද්ධ iron(II) sulfite (FeSO_3) ලවණයෙන් 6.80g ක සාම්පූර්ණ වැඩිපුර තනුක H_2SO_4 හි දාවණය කරන ලදී. මෙම සම්පූර්ණ දාවණයම 0.5 mol dm^{-3} KMnO_4 දාවණයක් සමඟ අනුමාපනය කරන ලදී. අන්ත ලක්ෂයේ දී බිපුරවිටු පායාංකය වනුයේ, ($\text{Fe} = 56, \text{S} = 32, \text{O} = 16$)

- (1) 20.0 cm^3
- (2) 30.0 cm^3
- (3) 40.0 cm^3
- (4) 50.0 cm^3
- (5) 60.0 cm^3

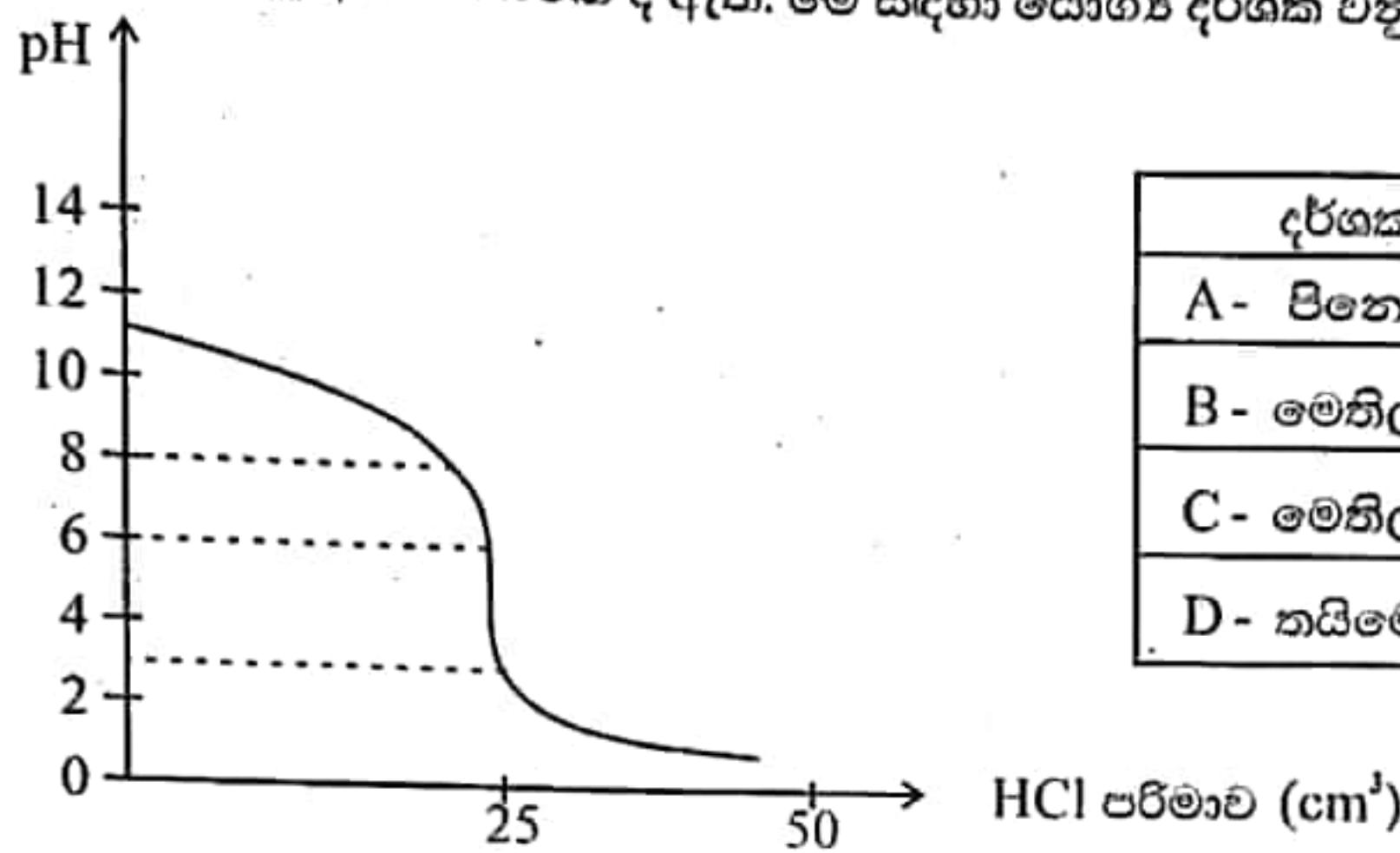
- (14) දී ඇති උෂ්ණත්වයකදී රේවනය කරන ලද 1 dm^3 දාය සංවෘත බදුනක් කුලට $\text{A}_2\text{B}_{2(\text{g})}$ න මුවල ප්‍රමාණයක් ඇතුළන් කර පද්ධතිය පහත දැක්වෙන සමනුලිතතාවයට එළුම්මට ඉඩ හරින ලදී.

සමනුලිතතාවයේ දී $\text{B}_{2(\text{g})}$ වලින් X මුවල ප්‍රමාණයක් යැදි ඇති බව සොයා ගන්නා ලදී. සමනුලිතතාවයේ දී බදුනේ මුළු පිළිනය P විය. මෙම පද්ධතියේ සමනුලිතතා තියතා K_p නිවැරදිව ලබා දෙන ප්‍රකාශය වන්නේ,

- (1) $\frac{4x^3 p}{(n+x)(x-2x)^2}$
- (2) $\frac{4x^3 p^2}{(n+x)(n-x)^2}$
- (3) $\frac{x^3 p^2}{(n+x)(n-2x)^2}$
- (4) $\frac{4x^3 p^3}{(n+x)(n-x)}$
- (5) $\frac{4x^3 p}{(n-x)^2}$

- (15) 27°C සිදු 0.10 mol dm^{-3} NH_3 ගාවණයකින් 25 cm^3 ක් 0.1 mol dm^{-3} HCl ක් ආචාරෙන් පහත සිදුකළ අනුමාපනයක දී ලබාගත් pH ව්‍යුහය පහත දී ඇත. එමෙන්ම ඒ සඳහා භාවිතා කිරීමට ගන්නා ලද දැරුණු කිහිපයක් එවායේ P_{kin} අගයන් සමඟ දී ඇත. මේ සඳහා යෝග්‍ය දැරුණු වනුයේ,

දැරුණුය	P_{kin}
A - පින්ස්පේන්ලින්	9.6
B - මෙතිල්සුරේන්ස්	3.7
C - මෙතිල්රෝඩි	5.0
D - තයිමෝල් බිජු	1.7

- (1) A සහ B   (2) B සහ C   (3) C සහ D   (4) A සහ D   (5) A සහ C

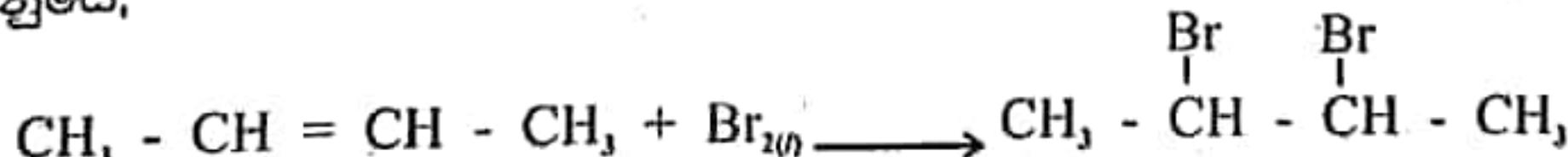
- (16) S ගොනුවේ මූල දුව්‍ය හා එවා සාදන සංයෝග සම්බන්ධයෙන් පහත දී ඇති කුමන ප්‍රකාශය අසන්න ද?

- S ගොනුවේ මූලයේ වල මක්සිනාරක ගුණ කාණ්ඩයේ පහළට යන විට වැඩි වේ.
- ක්ෂාරලෝහ අතරින් Li පමණක් සහ අවස්ථාවේ පවතින ස්ථායි බිඛිකාබනෝට නොසාදි.
- ක්ෂාර පාංශු ලෝහ සාදන නයිල්ට සියල්ල තාපය හමුවේ වියෝරනයේ දී දුමුරු පැහැති වායුවක් පිට කරයි.
- ක්ෂාර ලෝහ, ක්ෂාර පාංශු ලෝහ හයිඩුඩිඩ සියල්ල ජලය සමඟ ප්‍රතික්‍රියාවේ දී ලෝහ මක්සයිඩය සාදා H_2 වායුව පිට කරයි.
- (පොටුසියම්) K වාතයේ දහනය කළ විට එහි පුරුෂ මක්සයිඩය ප්‍රධාන එලය ලෙසන්, සුළු එල ලෙස මක්සයිඩය හා ප්‍රමක්සයිඩය ද සාදයි.

- (17) 298K සිදු 0.2 mol dm^{-3} H_2SO_4 ගාවණයකින් 50cm^3 කට 0.8 mol dm^{-3} NH_3 ගාවණයකින් 50cm^3 ක් එකතු කරයි. ආචාර එකතු කිරීමේ දී පරිමා විපර්යාසයක් සිදු නොවේ නම් හා 298K සිදු kb (NH_3) = 1×10^{-3} mol dm^{-3} නම් ආචාරයේ pH අගය වන්නේ,

- (1) 4.69   (2) 5.0   (3) 6.02   (4) 11.0   (5) 9.0

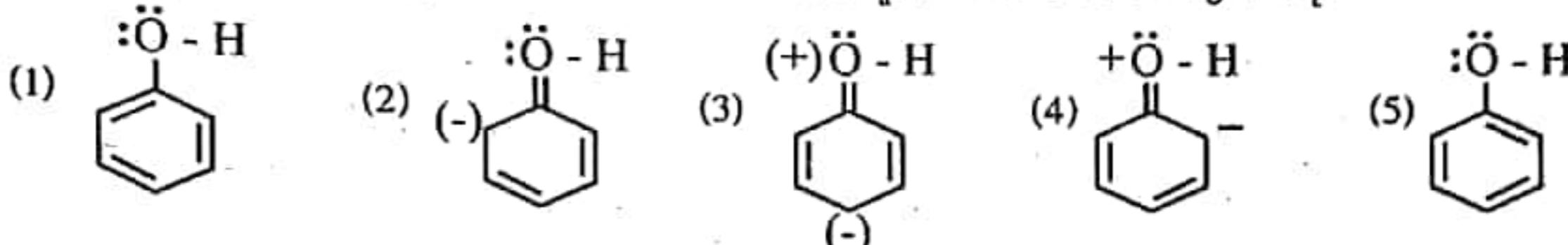
- (18) සම්මත තත්ත්ව යටතේ සිදුවන පහත දී ඇති ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා ΔH° ගණනය කිරීමට අවශ්‍ය නොවන දැන්තයක් වනුයේ,

- C - H සම්මත බන්ධන විසභා එන්තැල්පිය $\Delta H^\circ_{\text{p}} (\text{C} - \text{H})$
- C = C සම්මත බන්ධන විසභා එන්තැල්පිය $\Delta H^\circ_{\text{v}} (\text{C} = \text{C})$
- Br_2 සම්මත වාෂ්පිකරණ එන්තැල්පිය $\Delta H^\circ_{\text{vap}} (\text{Br}_{2(\ell)})$
- C - Br සම්මත බන්ධන විසභා එන්තැල්පිය $\Delta H^\circ_{\text{p}} (\text{C} - \text{Br})$
- Br - Br සම්මත බන්ධන විසභා එන්තැල්පිය $\Delta H^\circ_{\text{v}} (\text{Br} - \text{Br}_{(\ell)})$

- (19) බැහියෙල් කෝපය සම්බන්ධනාව වැරදි ප්‍රකාශය වන්නේ,
- එය ප්‍රාථමික කෝපයකි.
  - කෝපයේ ඔක්සිකරණ අරඛ ප්‍රතික්‍රියාව දහ ආශන්ධයේ සිදුවේ.
  - කෝප ප්‍රතික්‍රියාව ස්වයංසිද්ධ වේ.
  - කෝපයේ විද්‍යුත් විශ්ටෝච්ච ලෙස $ZnSO_4$ හා $CuSO_4$ හා විනා වේ.
  - කෝපයේ සානු අග්‍රය Zn^+ දහ අග්‍රය Cu^+ වේ.

- (20) ගිනෝල් හි සම්පූර්ණ ව්‍යුහයක් නොවන්නේ පහත දුක්වෙන ඒවායින් කුමක් ද?

- (21) තාත්වික වායුවක සම්පූර්ණ සාධකය $\frac{PV}{nRT} = Z$ හි අගය 1 ට ආසන්න වන තත්ත්ව වන්නේ,

- ඉතා ඉහළ උපේන්ව හා ඉතා ඉහළ පිඩිනා
- ඉතා පහළ උපේන්ව හා ඉතා ඉහළ පිඩිනා
- ඉතා ඉහළ උපේන්ව හා ඉතා පහළ පිඩිනා
- අන්තර් අණුක ආකර්ෂණ බල ඉතා ප්‍රබලව ක්‍රියාත්මක වන විට
- වායුව අඩංගු භාජනයේ පරිමාව වෙනස් වන විට

- (22) එකම උපේන්ව හා පිඩිනායේ වූ සර්වසම බදුන් 2 ක පු පරිපූරණ වායුන් දෙකක් සම්බන්ධව පහත සඳහන් කුමක් සනාථ වේ ද?

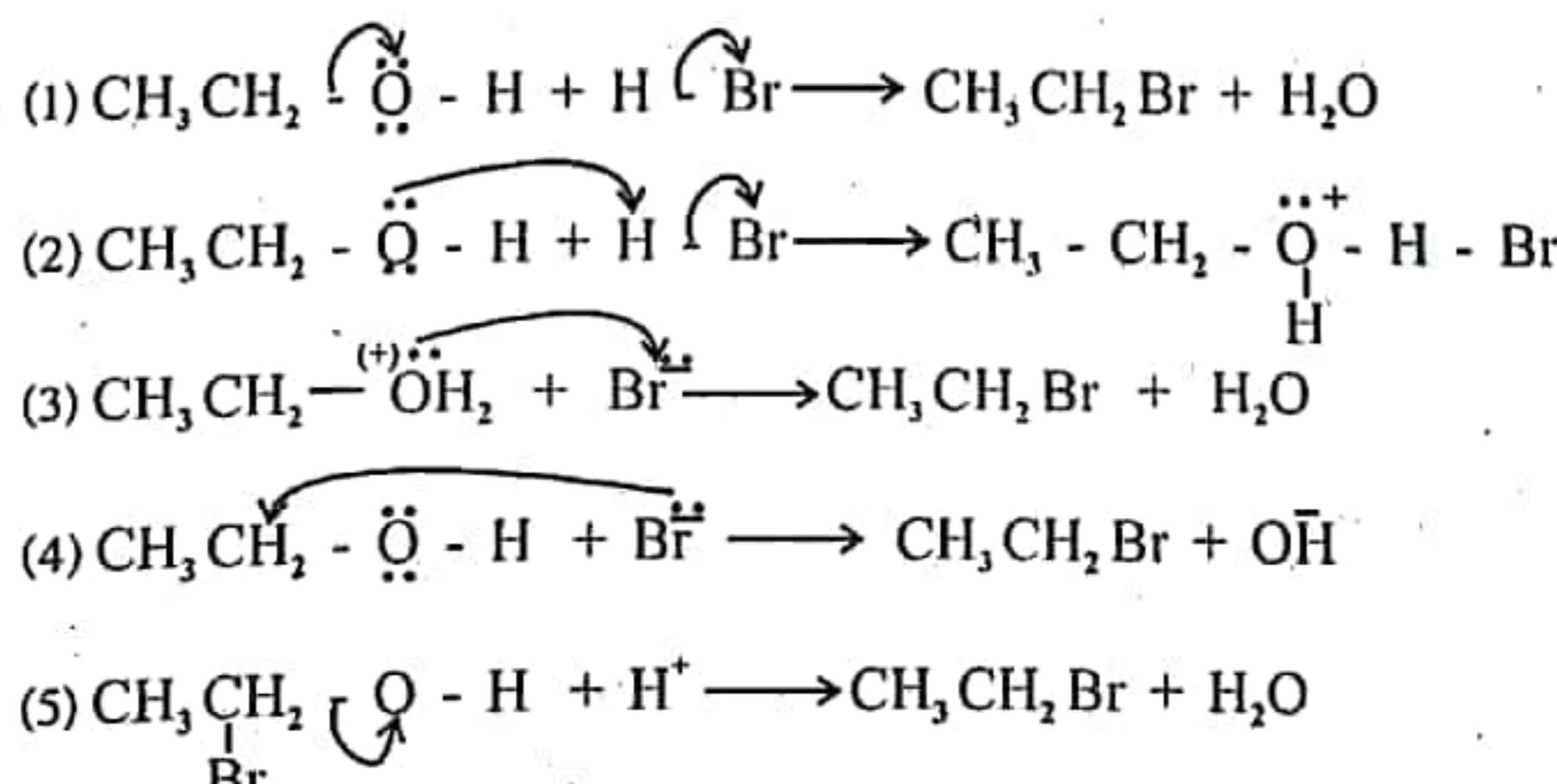
- වායුන් දෙකක් මුළුල සංඛ්‍යා අංමාන වේ.
- වායුන් 2 හි අණුවල වාලක යක්ෂීන් සමාන වේ.
- වායුන් හි අණු සංඛ්‍යා සමාන වේ.
- වායු මුළු 1 ක පරිමාව 22.414dm^3 වේ.
- එන් එන් වායුවේ අණු අතර සමාන අන්තර් අණුක ආකර්ෂණ බල ක්‍රියාත්මක වේ.

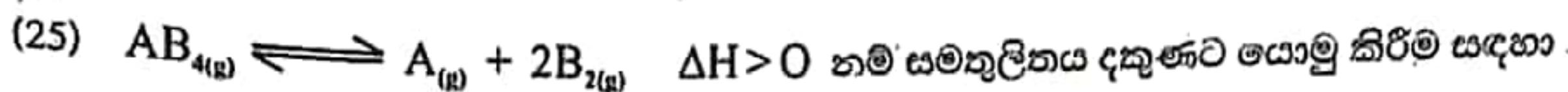
- (23) 25°C හි 2SO_2 වායුව වායුගෝලීය O_2 සමඟ SO_2 බවට පත්වීම ස්වයංසිද්ධ ප්‍රතික්‍රියාවකි.

$2SO_{2(g)} + O_{2(g)} \longrightarrow 2SO_{2(g)}$ මෙම ප්‍රතික්‍රියාවේ ගිබිස් ගක්ති විපර්යාසය $\Delta G^\circ = -142 \text{kJmol}^{-1}$
 $SO_{2(g)}$ හා $SO_{3(g)}$ හි සම්මත මුළුලික උත්පාදන එන්තැල්පි පිළිවෙළින් -297kJmol^{-1} හා -391kJmol^{-1} තම
මෙම ප්‍රතික්‍රියාව ස්වයංසිද්ධ වන උපරිම උපේන්වය C° වැනින්,

- 208
- 947
- 1220
- 1273
- 1500

- (24) එන්තන්ල් සහ HBr අතර සිදුවන නියුත්ලියෝගිලික ආදේශ ප්‍රතික්‍රියාවේ ප්‍රතික්‍රියා යාන්ත්‍රණයේ නිවැරදි පියවරක් දක්වන්නේ පහත දී ඇති ඒවායින් කුමක් ද?

- (1) පද්ධතියේ උෂ්ණත්වය අඩුකළ යුතුය.
- (2) A සහය පද්ධතියෙන් ඉවත් කළ යුතුය.
- (3) පද්ධතියේ පිඩිනය වැඩිකළ යුතුය.
- (4) පද්ධතියෙන් AB_4 ඉවත් කළයුතුය.
- (5) ඉහත කිසිවකින් සමතුලිතය දකුණුව යොමු කළ නොහැකිය.

(26) 2g Mg පරියක් ප්‍රතිගත සංශෝධනාව 84% (w/w) වේ. එය සම්පූර්ණයෙන්ම වාතයේ දහනය කළ විට ලැබෙන සහ මිශ්‍රණයකට ජලය එකතු කිරීමේදී පිටවූ NH_3 , වායුව එකතුකරගත් අතර සම්මත උෂ්ණත්ව පිඩිනයේදී එහි පරිමාව 112cm^3 විය.

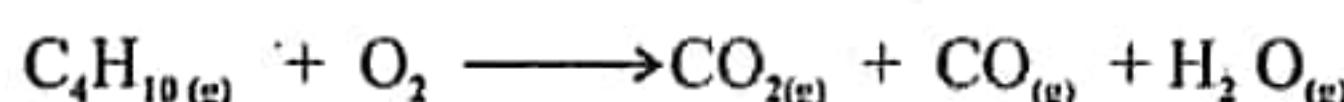
වාතයේ දහනය කිරීමේදී වායුගේලිය O₂, වායුව සමඟ ප්‍රතික්‍රියාකළ Mg ස්කන්ධය වන්නේ,

(සම්මත උෂ්ණත්ව පිඩිනයේදී වායු මුළු 1 ක පරිමාව 22400cm^3) (Mg වල සා.ප.ස. 24)

- (1) 1.25g
- (2) 1.50g
- (3) 1.68g
- (4) 1.75g
- (5) 2.0g

(27) එන්ඡ්‍රෝන් තුළ බියුටින් ($C_4H_{10(g)}$) දහනයට අදාළ තුළින නොවන ප්‍රතික්‍රියාව පහත දී ඇත.

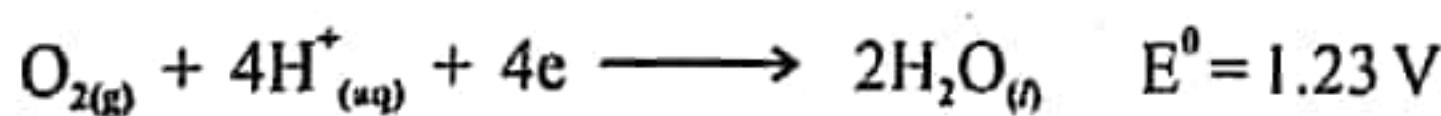
$CO_2(g)$ හා $CO(g)$ 3:1 අනුපාතයෙන් සැදේ.

මෙම ප්‍රතික්‍රියාවට අනුව බියුටින් 290g O₂, 768g තුළ දහනයේදී පිටවන උපරිම CO ස්කන්ධය ප්‍රවලින් වන්නේ, (සා.අණුක ස්කන්ධය $C_4H_{10} = 58$, O₂ = 32, CO = 28)

- (1) 28 g
- (2) 56 g
- (3) 112 g
- (4) 224 g
- (5) 340 g

(28) ජලය දාවණයක ඇති Fe^{2+} , Fe^{3+} බවට ඔක්සිකරණය වීම වැළැක්වීම සඳහා පහත ක්‍රමය හාවතා කළ ගැනීම්?

$$E^\circ Fe^{3+} / Fe^{2+} = 0.77 \text{ V} \qquad \qquad \qquad E^\circ Fe^{2+} / Fe = -0.44 \text{ V}$$

$$E^\circ Ag^+ / Ag = 0.80 \text{ V}$$

(1) දාවණයට Fe^{2+} සුළු ප්‍රමාණයක් එකතු කිරීම.

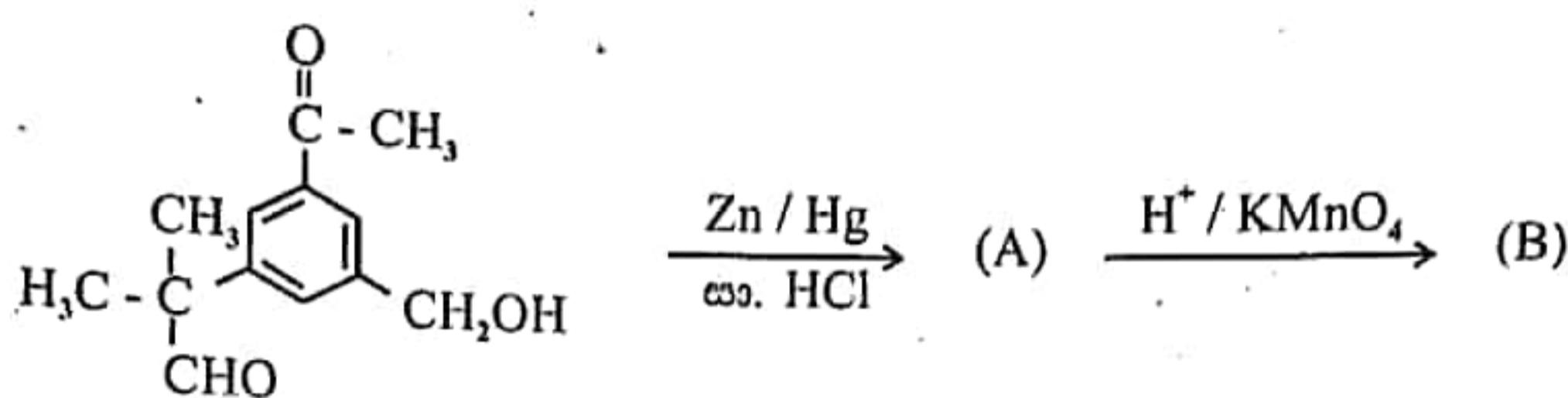
(2) දාවණයට Fe^{3+} සුළු ප්‍රමාණයක් එකතු කිරීම.

(3) දාවණයට Ag ලෝහය සුළු ප්‍රමාණයක් එකතු කිරීම.

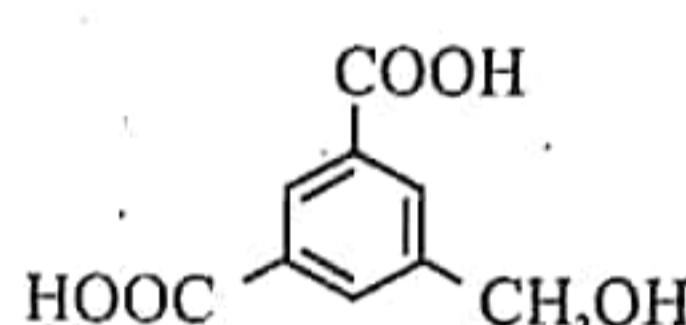
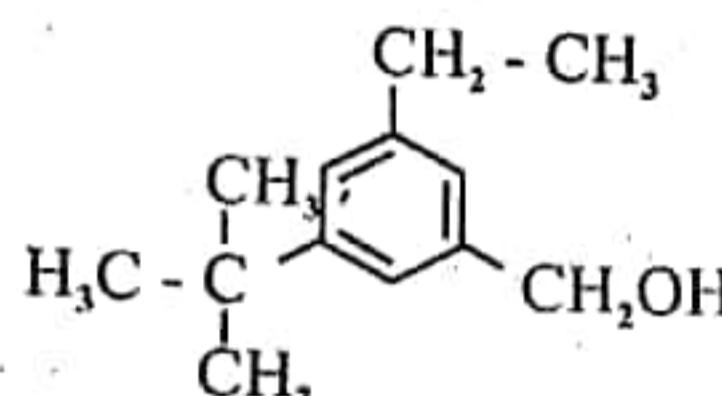
(4) දාවණයට Fe ලෝහය සුළු ප්‍රමාණයක් එකතු කිරීම.

(5) දාවණයට O₂, වායුව බුඩුලනය කිරීම.

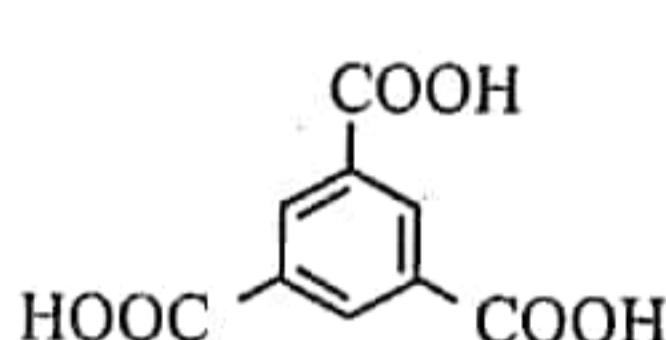
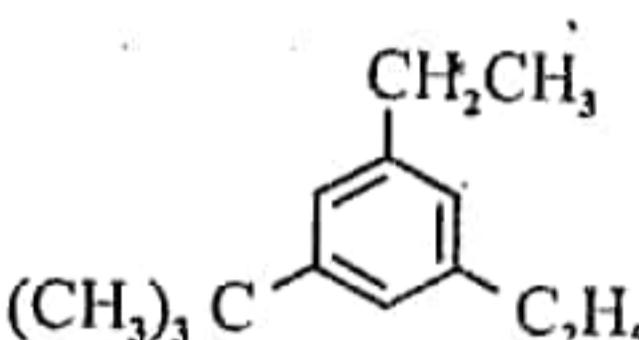
(29) පහත ප්‍රතික්‍රියාවේ A හා B එල් පිළිවෙළින් විය හැක්කේ කුමක් ඇ?

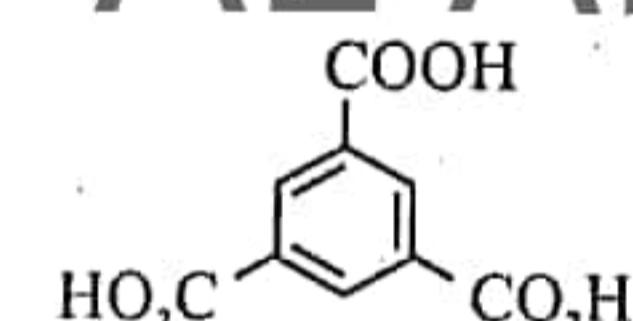
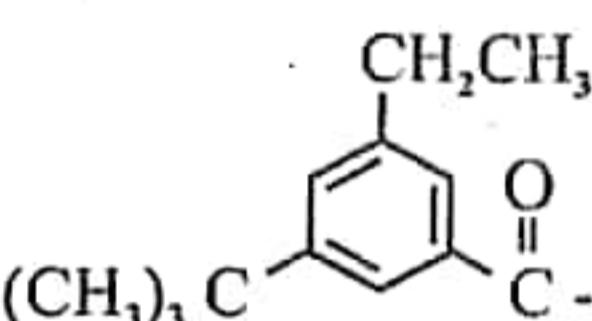
(1)

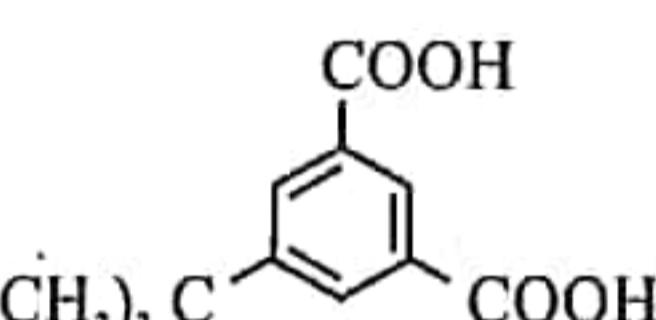
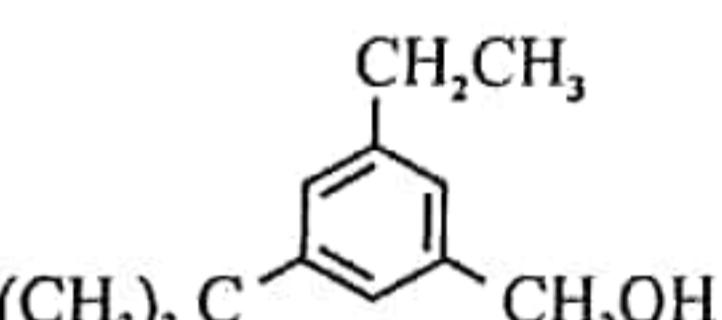
(2)

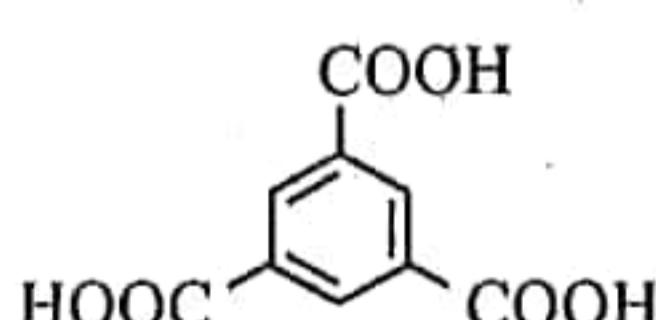
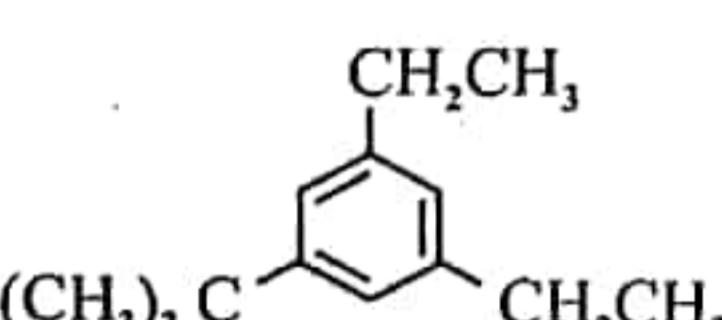
(3)

(4)

(5)

(30) $25^\circ\text{C} \xi \text{Al}^{3+}_{(\text{aq})} + 6\text{F}^-_{(\text{aq})} \rightleftharpoons \text{AlF}_6^{3-}_{(\text{aq})}$ යන ප්‍රතික්‍රියාවේ සමතුලිතතා නියතය $1 \times 10^{-25} \text{ mol}^6 \text{dm}^8$ වේ. 0.01 mol dm^{-3} $\text{Al}(\text{NO}_3)_3$ දාවනු 25 cm^3 ක් 0.10 mol dm^{-3} NaF දාවනු 25 cm^3 ක් සමඟ එකිනෙක මිශ්‍රකළ විට ලැබෙන දාවනයේ $\text{AlF}_6^{3-}_{(\text{aq})}$ හි සාන්දුරුය mol dm^{-3} වැනි,

(1) 1×10^{-3} (2) 2×10^{-3} (3) 3×10^{-3} (4) 4×10^{-3} (5) 5×10^{-3}

23' AL API [PAPER]

- අංක 31 සිට 40 නෙක් වූ එක් එක් ප්‍රශ්නය සඳහා දී ඇති (a), (b), (c) යහා (d) යන ප්‍රතිචාර හතර අනුරෝධ එකක් හෝ වැඩි සංඛ්‍යාවක් හෝ නිවැරදිය / ප්‍රතිචාර කටයුතුය තොරු ගන්න.

(a) යහා (b) පමණක් නිවැරදි නම් (1) මතද,

(b) යහා (c) පමණක් නිවැරදි නම් (2) මතද,

(c) යහා (d) පමණක් නිවැරදි නම් (3) මතද,

(d) යහා (a) පමණක් නිවැරදි නම් (4) මතද,

වෙනත් ප්‍රතිචාර සංඛ්‍යාවක් හෝ සංයෝගනයක් හෝ නිවැරදි නම් (5) මතද,

ලත්තර පත්‍රයෙහි දක්වෙන උපදෙස් පරිදි ලබා ගැනීමෙන් නොවා ගැන්න.

ඉහත උපදෙස් සම්පූර්ණය,

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
a යහා b පමණක් නිවැරදියි.	b යහා c පමණක් නිවැරදියි.	c යහා d පමණක් නිවැරදියි.	d යහා a පමණක් නිවැරදියි.	වෙනත් ප්‍රතිචාර සංඛ්‍යාවක් හෝ සංයෝගනයක් හෝ නිවැරදියි.

- (31) දී ඇති රසායනික ප්‍රතික්‍රියාවක් සඳහා උෂේණන්ව මගින් පහත සඳහන් කුමක් / කුමන ඒවා මත බලපෑමක් ඇති කරන්නේ ද?

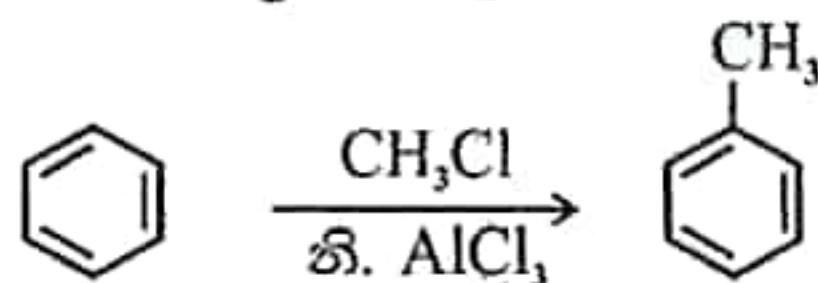
(a) ප්‍රතික්‍රියක අණුවල සංස්විත සංඛ්‍යාතය

(b) සංස්විතනය වන අණුවල වාලක ගක්තිය

(c) 25°C දී ප්‍රතික්‍රියාවේ සම්මත එන්තැල්පි වෙනස

(d) ප්‍රතික්‍රියාවේ සත්‍රියන ගක්තිය

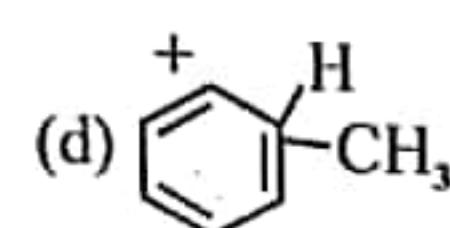
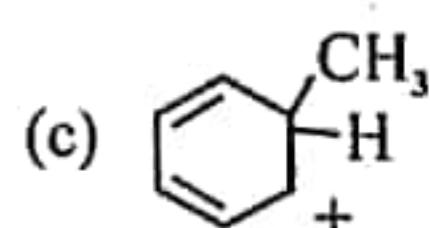
- (32) පහත දැක්වෙන ප්‍රතික්‍රියාවේ යාන්ත්‍රණය සලකන්න.

පහත දැක්වෙන අයනවලින් කුමක් / කුමන ඒවා මෙම ප්‍රතික්‍රියාව සිදුවන අතරතුරු යුතුදේ ද?

(a) [AlCl₄]⁻

(b) ⁺CH₃

- (33) 25°C දී SrSO_4 2g ක් ජලය 1dm^3 ක් සමග කැලෙනු විට සංතාප්ත දාවණයක් ලැබෙන අතර ලවණයන් 0.163g දිය නොවී ඉතිරිව පවතී. පහත සඳහන් කුමන ඒවා මෙම පද්ධතිය පිළිබඳ නිවැරදි වේ ද?

(Sr=88, S=32, O=16)

(a) දාවණය තුළ දිය වූ උපරිම SrSO_4 ප්‍රමාණය 1×10^{-3} mol වේ.

(b) දාවණයේ පරිමාව දෙගුණ කළ විට Sr^{2+} අයන සාන්දුණය 2×10^{-3} mol dm⁻³ වේ.

(c) දාවණයේ අයනික ගුණීනය දාව්‍යනා ගුණීනයට වඩා අපුරුෂය.

(d) දාවණයේ පරිමාව දෙගුණයක් කළ විට SO_4^{2-} අයන සාන්දුණය 5×10^{-4} mol dm⁻³ වේ.

- (34) 3d ග්‍රේනියේ මූල ද්‍රව්‍ය සාදන සංකීර්ණ පිළිබඳ පහත සඳහන් කුමන ඒවා නිවැරදි ද?

(a) Ni^{2+} හා Cu^{2+} යන මූල ද්‍රව්‍ය කැටුවන මද්‍යක්ම ජලීය දාවණ වැඩිපුර NH_4OH සමග තද තිලු දාවණයක් සාදයි.

(b) Cu^{2+} , Ni^{2+} හා Fe^{3+} අයන සාන්දු HCl සමග සාදන සංකීර්ණ අයන කහ පාප වේ.

(c) Mn^{2+} හා Co^{2+} අයන සාදන ක්ලෝරයිඩ සංකීර්ණ ජලීය දාවණ තිල්පාට වේ.

(d) Mn^{2+} හා Zn^{2+} වැඩිපුර NH_4OH සමග ජලීය අවරණ ඇමුණ් සංකීර්ණ සාදයි.

23' AL API [PAP]

23' AL API [PAPERS GROUP

13 ගෞනීය

09

රසායන විද්‍යාව - I

- (35) පහත ප්‍රකාශ වලින් කුමන ඒවා නිවැරදි ද?
- 2,2-dimethylpropane හි තාපාංකය pentane හි තාපාංකයට වඩා වැඩිය.
  - propanone හි තාපාංකය propanal හි තාපාංකයට වඩා තරමක් වැඩිය,
  - butanoic අමුලයේ තාපාංකය, butan-2-one හි තාපාංකයට වඩා අසූය.
  - pentane හි තාපාංකය pentanol හි තාපාංකයට වඩා අසූය.
- (36) S(සල්ගර) වල ඔක්සෝ අමුල සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් කුමන ප්‍රකාශය / ප්‍රකාශ නිවැරදි වේ ද?
- තයෝසල්ගිපුරික් අමුලයේ sp^2 මුහුමිකරණයේ වූ S පරමාණු 2 ක් ඇත.
  - සල්ගිපුරස් අමුලය sp^2 මුහුමිකරණයේ වූ S පරමාණුවක් සහිත හි.
  - සාන්ද සල්ගිපුරික් අමුලය විෂලකාරකයක් මෙන්ම ප්‍රහළ ඔක්සිකාරකයක් ද වේ.
  - තයෝසල්ගිපුරික් අමුලය යුතුවල අමුලයක් වන අතර එහි ලවණ පමණක් ස්ථාපි වේ.
- (37) ප්‍රකාශ රසායනික ප්‍රමිතාව සම්බන්ධව නිවැරදි ප්‍රකාශ / ප්‍රකාශය වන්නේ.
- අහ්‍යන්තර එන්ජිමක් තුළ ඉන්දන දහනයේදී NO සැදී.
  - වායුගෝලය තුළදී පුරුෂාලෝකය හමුවේ NO₂ ප්‍රකාශ විසභාගට ලක්වී පරමාණුක 'O' සාදයි.
  - වාතය තුළ අවලම්ගනය වූ දුවිලි අංශු හේතුවෙන් ප්‍රකාශ රසායනික ප්‍රමිතාව ඇති වේ.
  - දිගු දාම ඇල්බිජයිඩ් ප්‍රකාශ රසායනික ප්‍රමිතාව ඇති කිරීමට දායක වේ.
- (38) X නම කෘමිනාගකයක් රැතර හා ජලය අතර ව්‍යාප්ති සංගුණකය 4 වේ. X රැතර තුළ වඩාන් දාවන වන අතර ජලය 100cm³ ක් තුළ අඩංගු X හි 20g ක් ඉවත්කර ගැනීම සඳහා වරකට රැතර 100cm³ බැහින් දමා දෙවරක් අනුයාතව නිස්සාරණය කරන ලදී. පහත සඳහන් කුමක් / කුමන ඒවා නිවැරදි ද?
- ජලය ස්තරයේ සිට රැතර ස්තරයට පළමුවර විස්තාපනය වූ X හි ස්කන්ධය 19.2g වේ.
  - ජලය ස්තරය තුළ පළමුවර ඉතිරි වූ X හි ස්කන්ධය 4g කි.
  - ජලය ස්තරය තුළ නිස්සාරණය අවසාන වන විට ඉතිරි වූ X හි ස්කන්ධය 0.8g වේ.
  - නිස්සාරණය අවසානයේ රැතර ස්තරය තුළට නිස්සාරණය වූ X හි මුළු ස්කන්ධය 20g වේ.
- (39) පොකුණු ජලයේ දාවන ඔක්සිජන (DO) සෙවීම සඳහා සිසුන් පිරිසක් සිදුකරන ලද පරිත්ශකයක් සම්බන්ධව පහත සඳහන් කුමන ප්‍රකාශ නිවැරදි වේ ද?
- පොකුණේ ඉහළ ජල ස්තරයෙන් සාම්පූර්ණ ප්‍රතිකාරක බෝතලයට පුරවා ගන්නා ලදී.
  - ජල සාම්පූර්ණ පුරවාගත් විගසම MnSO₄^(aq) හා හාස්මික KI එකතු කර ජලයේ දාවන O₂ තිර කරන ලදී.
  - එහිදී ජලයේ දාවන O₂ මගින් Mn²⁺ අයන MnO₂ බවට ඔක්සිකරණය කරයි.
  - විද්‍යාගාරය තුළ Na₂S₂O₃ සමග අනුමානපයේ දී අන්ත ලක්ෂයේ වර්ණ විපර්යාසය නිල් → අවර්ණ වීම වේ.
- (40) දී ඇති කාර්මික ක්‍රියාවලින් හා සම්බන්ධව පහත දැක්වෙන කුමන ප්‍රකාශය / ප්‍රකාශ නිවැරදි වේ ද?
- කොසරික් සේඛා නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියේ දී සාන්ද බිටරන් දාවනයක් විදුත් විර්ත්‍යානයට ලක් කිරීමෙන් NaOH නිපදවාගත ගැනීය.
  - මැග්නිසියම නිස්සාරණයේදී, Mg(OH)₂, හි K_{sp} අගය Ca(OH)₂, හි K_{sp} අගයට වඩා වැඩි අයයක් විම ප්‍රයෝගනවත් ය.
  - සබන් නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියේ සැශෙනානීකරණ පියවර දී තාපය පිට වීම නිසා පද්ධතිය උණුසුම් වේ.
  - Na₂CO₃ නිපදවීමේ ඇමෙශ්නියා සේඛා කුමයේ දී බුහින් දාවනය ඇමෙශ්නිකරණය තාපදායක වීම නිසා NH₃ දියවීමේ කාර්යක්ෂමතාව අසූ වේ.

- අංක 41 - 50 සෙක් වූ ප්‍රෝග්‍රාමය පහත උපදෙස් පිළිපින්න.

ප්‍රතිච්‍රිතය	පලමුවැනි ප්‍රකාශය	දෙවැනි ප්‍රකාශය
01	සත්‍යය	සත්‍ය වන අතර පලමුවැනි ප්‍රකාශය නිවැරදිව පහදා මදයි.
02	සත්‍යය	සත්‍ය වන නමුත් පලමුවැන්න නිවැරදිව පහදා නොමේ.
03	සත්‍යය	අසත්‍යය
04	අසත්‍යය	සත්‍යය
05	අසත්‍යය	අසත්‍යය
පලමුවන ප්‍රකාශය		දෙවන ප්‍රකාශය
(41) හයිටුජන් හේලියිචිවල තාපාංක වැඩිවන අනුපිළිවෙල වනුයේ $HCl < HBr < HI < HF$	හයිටුජන්වල හේලියිචිවල හැලේභනයේ විශ්‍යත් සාර්ථකාව වැඩි වන විට තාපාංකය වැඩි වේ.	
(42) S සාන්දු HNO_3 , අම්ලය සමග ප්‍රතික්‍රියා කළ විට සල්භිපුරික් අම්ලය සැංදේ.	සාන්දු HNO_3 , ඔක්සිකාරකයක් ලෙස ක්‍රියාකරමින් NO_2 සාදයි.	
(43) 298k හි දී සම්මත හයිටුජන් ඉලෙක්ට්‍රොඩිය හා සම්මත සිල්වර / සිල්වර ක්ලෝරයිඩි ඉලෙක්ට්‍රොඩිය, පොදු විශ්‍යත් විශ්‍යේදා ලෙස HCl යොදා යාදා ලද ගැල්වානි කෝපය $Pt / H / H^{(aq, 1 \text{ mol dm}^{-3})} / Cl^{(aq, 1 \text{ mol dm}^{-3})} / AgCl_{(s)} / Ag_{(s)}$ ලෙස නිරුපණය කරයි.	ඉලෙක්ට්‍රොඩි 2 හි පොදු විශ්‍යත් විශ්‍යේදායක් පවතින විට දුට සන්දී විහාරයක් ක්‍රියාත්මක නොවේ.	
(44) කාබනිල් සංයෝග සමග ග්‍රිනාඩි ප්‍රතිකාරකය තිපුක්ලියෝගිලයක් ලෙස ක්‍රියා කරයි.	ග්‍රිනාඩි ප්‍රකාරකාභයේ ඇති කාබන් මැඟ්නිසියම් බන්ධනයේ කාබන් පරමාණුවට හාඛික සාර්ථකාර්යක් ඇත.	
(45) ඇරෝමැරික බියසේනියම් ලුණු $NaOH$ උත්ප්‍රේරක ලෙස ඇති විට ගිනෝල් සමග ඉලෙක්ට්‍රොඩිලික ආදේශ ප්‍රතික්‍රියාවක් සිදුකරයි.	ගිනෝල්හි මිනො ස්පානවල වූ H පරමාණු වෙනුවට බියසේනියම් ලුණු ආදේශ විමෙන් තැකිලි පාට විය වර්ගයක් සැංදේ.	
(46) යම් උෂ්ණත්වයකදී සම්පූර්ණයෙන් මිශ්‍රවන දුට 2 ක් මිශ්‍ර කිරීමේ දී සැංදන දාවණයේ එන්තුලුපි වෙනස සාර්ථක නම් එම දාවණය පරිපූර්ණ දාවණයකි.	දුට 2 ක් මිශ්‍ර කිරීමේ දී එන්තුලුපි වෙනස සාර්ථක වන්නේ රවුල් තියමයෙන් ධන අපැමනය දක්වන දාවණ වලය.	
(47) CFC සහ HCFC මිසේන් වියන හායනයට දායක වූව ද HFC එම ක්‍රියාවට දායක මනාවේ.	HFC මගින් ක්ලෝරීන් මුක්ත බණ්ඩක සැදිමේ ගැකියාවක් නැත.	
(48) ගුනාස පෙල ප්‍රතික්‍රියාවක ආරම්භක සිසුතාව R_g හා වෙග තියනය k වේ. ආරම්භක සාන්දුණය 50% කින් අඩු වූ විට ද ප්‍රතික්‍රියාවේ සිසුතාව k වේ.	ගුනාස ලෙස ප්‍රතික්‍රියාවක සිසුතාව ප්‍රතික්‍රියකයේ සාන්දුණය මත රදා නොපවතින තියා ප්‍රතික්‍රියාවේ සිසුතාව සිසුතා තියනයට සමාන වේ.	
(49) ජෙව මෙතනෝල් යොදා ගතිමින් නිපදවන ජෙව ඩියල් 100% ක් ප්‍රතිර්ජනනීය ඉන්දන ප්‍රාග්ධනයකි.	ජෙව ඩියල් නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය උන්ස් එස්ටරිකරණ ක්‍රියාවලියකි.	
(50) වෙළුලෝන් ආකලන බහු අවයවිකයක් වන අතර එහි ප්‍රතිර්ජනන එකකය $-\left[CF_2 - CF_2\right]_n -$ වේ.	ආකලන බහු අවයවිකවල එකාවයවකයේ මුවුලික ස්කන්ඩය හා එහි බහු අවයවිකයේ වූ ප්‍රතිර්ජනන එකකයේ මුවුලික ස්කන්ඩය එකිනෙකට සමානය.	

The Periodic Table / ഫാവർഗ്ഗ്രാഫ് താഴ്വര

	1	H													2	He				
1	3	4													5	6	7	8	9	10
2	Li	Be													B	C	N	O	F	Ne
3	11	12													13	14	15	16	17	18
4	Na	Mg													Al	Si	P	S	Cl	Ar
5	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36		
6	K	Ca	Sc	Ti	V	Cr	Mn	Fe	Co	Ni	Cu	Zn	Ga	Ge	As	Se	Br	Kr		
7	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54		
8	Rb	Sr	Y	Zr	Nb	Mo	Tc	Ru	Rh	Pd	Ag	Cd	In	Sn	Sb	Te	I	Xe		
9	55	56	La	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86		
10	Cs	Ba	Lu	Hf	Ta	W	Re	Os	Ir	Pt	Au	Hg	Tl	Pb	Bi	Po	At	Rn		
11	87	88	Ac	104	105	106	107	108	109	110	111	112	113	114	115	116	117	118		
12	Fr	Ra	Lr	Rf	Db	Sg	Bh	Hs	Mt	Ds	Rg	Cn	Nh	Fl	Mc	Lv	Ts	Og		

57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	
La	Ce	Pr	Nd	Pm	Sm	Eu	Gd	Tb	Dy	Ho	Er	Tm	Yb	Lu	
89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	101	102	103	
Ac	Th	Pa	U	Np	Pu	Am	Cm	Bk	Cf	Es	Fm	No	Lr		

23' AL API [PAPERS GROUP]

23, AL API PAPERS GROUP

The best group in the telegram

